

ПРОБЛЕМИ ЯКОСТІ СИСТЕМИ «ВИЩА ОСВІТА-ВИРОБНИЦТВО-НАУКА»

Ширяєва Н.Ю., Тесленко П.О.

Одеська державна академія будівництва та архітектури

Гносеологія здобутків науки управління проектами та програмами вказує на її суттєвий внесок в розвиток господарського комплексу України та визиває глибоку пошану й вдячність вченим та фахівцям-практикам, які багаторічною плідною інтелектуальною працею вдосконалюють практику управління цінністю продукту, людськими, матеріальними, інформаційними та іншими ресурсами упродовж життєвого циклу проекту/програми, як керованої соціальної або організаційно-технічної системи з ознаками унікальності і обмеженням у часі та орієнтованої на досягнення визначеного корисного результату. Проте виявлена проблема управління розвитком складної системи «вища освіта-виробництво-наука». Принциповий симптом проблеми: зниження рівня міжгалузевої щільності зв'язків науки, виробництва та вищої освіти, що якісно знижує цінність їх сумісного результату продукту. Це підтверджують проміжні висновки досліджень «Менеджмент-освіта і управління якістю в будівельному комплексі України» як складової програми «Проблеми розвитку менеджменту і маркетингу будівельного сектора економіки Півдня України» (держ.реєстр. за № 0106U000951) та тематики «Інноваційна парадигма управління проектами та програмами» (держ. реєстр. за № 0112U003212) [1, 2, 3]. У зв'язку з цим пропонуються на розгляд такі питання:

1. **Вища освіта.** Вищі навчальні заклади України здійснюють підготовку магістрів відповідно до вимог галузевих стандартів вищої освіти ОКХ і ОПП зі спеціальності «Управління проектами» у версії 2004 року, але, враховуючи вимоги стейк-холдерів (у тому числі виробничих підприємств як головного замовника послуг вищої освіти) щодо якості компетенцій проектних менеджерів, вважаємо доцільним створити робочу групу з метою підготовки оновленої редакції цих стандартів з їх подальшим затвердженням та виданням

належним чином, при цьому є сенс врахувати зміни за останні 10 років (наприклад, новий шифр спеціальності, включити запропоновані науковцями та практиками ключові компетенції проектних менеджерів і т. ін.). До того ж, якщо спеціальність «Управління проектами» - це рівень магістратури, то об'єктивною потребою є внесення в нормативну частину навчального плану ГСВО ОПП дисциплін «Методологія наукових досліджень» та «Інформаційні системи та технології», вивчення яких значно підвищить інтелектуальний капітал студента, що в майбутньому вже на посаді проектного менеджера дозволить йому легко та ефективно використовувати прийоми стратегічного мислення, інтуїції і логіки; професійно будувати когнітивні карти керівника проекту/програми; якісно управляти інформаційними ресурсами в умовах глобальних динамічних змін. Рішення цих запитань зніме напругу щодо існуючого стану рівня вищої освіти та якості підготовки фахівців, зміст якої добре обгрунтовано в науковій праці Бушуєва С.Д. і Неизвестного С.І. [4].

2. Виробництво. Для керівників більшості організацій будівельного комплексу України характерною рисою є формальний (=повільний) підхід щодо вдосконалення ділової політики якості, тобто виконання вимог національних і міжнародних стандартів якості обмежується лише створенням Положення щодо контролю якості (продукції/послуг), «проривні» проекти щодо удосконалення якості практично не здійснюються. Саме на цьому перетині виникає дисгармонізація ділових відносин виробництва і науки, коли виробництво, м'яко кажучи, ігнорує наукові досягнення, наприклад, по статистичних методах якості, по методах вимірювання компетенцій людських ресурсів, по методах маркетингових досліджень (під час планування проекту), по методах бенчмаркінгу тощо. Ймовірно, кореневою причиною такого відношення з боку виробництва є пресловута вища освіта, тобто низький рівень якості підготовки випускників будь-якої спеціальності, не тільки проектних менеджерів. Тому для виправлення існуючої ситуації керівникам будівельних організацій необхідна трансформація системного мислення та зростання рівня соціальної відповідальності перед споживачем (замовником, суспільством,

конкурентами і таке ін.); орієнтація на налагоджування партнерських відносин із науковцями та освітянами; здійснення самоменеджменту як керівників, так і працівників. Саме такий цільовий професійний розвиток дозволить досягти заданого рівня цінності проекту/програми.

3. **Наука.** Глобалізація наукових знань швидко нівелює грані між окремими науками, тому для сучасних науково-дослідницьких проектів і програм характерною є міждисциплінарність наук. При цьому науковці повинні з високим ступенем відповідальності витримувати принципові правила етики науки, що передбачають істинність результатів наукового пізнання: достовірне обґрунтування досліджень; збагачування свого наукового досвіду не тільки у межах однієї спеціалізації/науки; дистиляція об'ємних масивів наукової інформації таким чином, щоб вона була зрозумілою для фахівців-практиків; логічна несуперечливість та узгодженість наукових рекомендацій з усіма процесами управління проектами/програмами в реальних умовах виробництва.

Список літератури:

1. Ширяєва Н.Ю., Тріколич А.М. Інноваційно-інвестиційний менеджмент будівельних підприємств в Україні: матеріали XII міжвузівс. студ. наук.-метод. конф. [«Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології»], (Одеса, 14-15 травня, 2011 р.) / МОНмолодьспорт, ОРІДУ НАДУ при президентові України. - Одеса: ОРІДУ НАДУ при президентові України, 2011. - С. 11-12.

2. Ширяєва Н.Ю. Інвестування в людський капітал як елемент проекту розвитку будівельної організації: матеріали II Укр. наук.-практ. конф. магістрантів, аспірантів та науковців [«Управління проектами в умовах транзитивної економіки»], (Одеса, 16-17 грудня, 2011 р.) / МОНмолодьспорт, Одес. держ. акад. буд-ва та арх-ри. - Одеса: ОДАБА, 2011. - С. 111-114.

3. Ширяєва Н.Ю. Управління проектом розвитку людських ресурсів будівельної компанії: зб.наук.праць «Розвиток маркетингової діяльності в умовах глобалізації»/наук.ред.М.П.Сахацький.-Одеса: ОДАБА,2011.-С.130-133.

4. С.Д. Бушуев, С.И. Неизвестный. Жизненный цикл менеджера проектов в современном мире: зб.наук.праць «Управління розвитком складних систем» / гол. ред. П.П. Лізунов. - Вип. 6. - 2011. - С. 10 - 23.